

Rapport

Aslak Steinsbekk
Bjørn Rosen

TverrPraks

Bærekraftig modell for tverrfaglig praksis

Trondheim, januar 2021

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for Medisin og Helsevitenskap
Institutt for Samfunns-medisin og Sykepleie

 NTNU
Kunnskap for en bedre verden

TverrPraks

Bærekraftig modell for tverrfaglig praksis

Sammendrag

Mål for prosjektet

Etablere en bærekraftig læringsaktivitet som forbereder studentene for tverrfaglig samarbeid i arbeidslivet.

Resultat fra prosjektet

Det har lyktes med å utvikle, innføre og å få i drift en modell som sikrer at alle 900 sisteårs studenter ved de 12 helse- og sosialfagutdanningene ved NTNU Trondheim har tverrfaglig praksis sammen. Dette har skjedd i et samarbeid mellom NTNU, St. Olavs Hospital og Trondheim kommune. Hver student deltar i ett team sammen med fire andre studenter. De gjennomfører en tverrfaglig kartlegging av en pasient/bruker og skriver forslag til en tiltaksplan. Aktiviteten er normert til en dag for hver student.

Et viktig premiss har vært at modellen må være bærekraftig, da tidligere forsøk på tverrfaglig praksis ikke har blitt videreført pga at de har vært for ressurskrevende. Dette er oppnådd gjennom følgende organisering: 1) Praksisfeltet melder på våren inn tidspunkt de kan ta imot studenter. 2) Ved studiestart velger studentene blant disse tidspunktene ut fra når hver enkelt av dem kan. 3) Valgene gjøres i et egenutviklet webbasert påmeldingsverktøy som sikrer tverrfaglige grupper og som brukes til automatiske påminnelser og administrasjon. 4) Studentene selvorganiserer alt sitt arbeid.

I studieåret 2019/20 ble TverrPraks gjennomført fysisk, mens det pga Covid-19 ble tilpasset digital gjennomføring i 2020/21. Dette gikk smertefritt og viser at modellen også er fleksibel. Studentene rapporterer samme høye grad av fornøydhet både for den fysiske og digitale gjennomføringen.

Overføringsverdi

Modellen og påmeldingsverktøyet som er laget er unikt også internasjonalt, spesielt fordi den er lite ressurskrevende og samtidig sikrer at alle studenter på tvers av mange utdanninger kan lære tverrfaglig samarbeid i praksisfeltet. Løsningen kan brukes både av andre utdanninger, ved andre institusjoner og digitalt for å la studenter fra ulike geografiske områder delta sammen.

Prosjekttittel:	TverrPraks. Tverrfaglig praksis for helse- og sosialfagstudenter
Prosjektleder:	Professor Aslak Steinsbekk
Institutt:	Samfunnsmedisin og sykepleie
Fakultet:	Medisin og Helsevitenskap

Innhold

Rapport.....	2
Sammendrag	2
Mål for prosjektet.....	4
Resultat fra prosjektet	4
Historien.....	5
Hva skjer i TverrPraks?.....	6
Web-basert påmeldingverktøy	7
Praktisk om gjennomføringen	10
Digital gjennomføring studieåret 2020/21	11
Organisering av prosjektet og TverrPraks.....	13
Evaluering	14
Overføringsverdi	16
Støtteapparat - prosjektgjennomføring.....	17
Økonomi	17

Mål for prosjektet

Det overordnede målet med prosjektet var å etablere en bærekraftig læringsaktivitet som sikrer at alle 900 sisteårsstudenter ved NTNUs 12 helse- og sosialfaglige utdanninger fordelt på 3 fakultet kan gjennomføre tverrfaglig praksis som forbereder dem for tverrfaglig samarbeid i arbeidslivet.

Følgende prinsipper ble angitt i søknaden for prosjektet og har vært brukt som utgangspunkt for diskusjon og utvikling av TverrPraks.

1. Teame med studenter skal arbeide selvstendig i en setting som er trygg for både pasienter og studenter.
2. Hvert team skal inkludere så mange profesjoner som mulig.
3. Teamene skal være i både primær- og spesialisthelsetjenesten.
4. Deltagelse skal være obligatorisk for studentene.
5. Aktivitetene skal kun kreve mindre endringer i de ulike studieprogrammernes studie- og timeplaner.

Resultat fra prosjektet

Kort oppsummert har det lyktes over all forventning å oppnå målsettingen med prosjektet.

- **Bærekraftig:** Det er svært begrenset ressursbruk, spesielt sammenlignet med tidligere pilotprosjekt med tverrfaglig praksis. Grunnen til dette, har vært tilrettelegging for selvorganisering av studentene og veldig godt samarbeid med praksisfeltet. Spesielt var den egenutviklede web-løsningen for påmelding en stor suksess da den sikret en automatisk fordeling av ulike profesjoner til ulike grupper og praksissteder. Det er gjort justeringer underveis, spesielt med hensyn til smittevern hvor all fysisk kontakt ble erstattet med digitale møter og samhandling uten at dette krevde mer ressursbruk. Modellen har rom for praktiske og faglige forbedringer, og konklusjonen er at grunnmodellen har fungert og er robust nok til å kunne videreføres.
- **Alle studenter:** I studieår 2019/2020 og 2020/2021 var TverrPraks et obligatorisk arbeidskrav for alle sisteårsstudenter i helse- og sosialprofesjonsutdanningene ved NTNU Trondheim. Det første året deltok totalt 741 studenter (en profesjon var ikke med). Ved gjennomføringsperiodens slutt var det 1 student som ikke hadde fått gjennomført TverrPraks som planlagt og fikk et individuelt tilpasset arbeidskrav. Det andre året, som fortsatt er pågående fram til 4.mars 2021, vil 910 studenter ha gjennomført.
- **Tverrfaglig praksis:** Studentene har i team på fem møtt en pasient/bruker i praksisfeltet, gjennomført en tverrfaglig kartlegging og skrevet forslag til en tiltaksplan. Første år ble dette gjort fysisk enten i spesialisthelsetjeneste (St. Olavs Hospital, ulike somatiske og psykiske avdelinger) og primærhelsetjenesten (Trondheim kommune, ulike enheter som bo og aktivitetssenter, hjemmetjeneste og sykehjem). Det andre året stilte i tillegg medlemmer av bruker- og pasientorganisasjoner opp.

Oppsummering av prosjektets resultat med utgangspunkt i vurderingskriteriene i utlysningen

Innovasjon	Hele TverrPraks modellen er en innovasjon. Det er ikke funnet tilsvarende modeller hverken nasjonalt eller internasjonalt. Selv om det er steder som har mye mer omfattende tverrfaglige læringsaktiviteter som inkludere alle utdanningene, er dette steder som bruker veldig mye mer ressurser og/eller
------------	---

	tilpasser studieforløpene til den tverrfaglige aktiviteten. Det mest unike ved TverrPraks-modellen er veldig lav ressursbruk og ingen behov for å endre noe av strukturen hos deltagende studieprogram
Evaluering	Det har vært gjennomført evaluering med spørreskjema og intervju av alle deltageres erfaringer med å delta; studenter, praksisstedene, buker/pasient og studieprogrammene. Alle brukere/pasienter vil anbefale andre å delta. Studenten skåre TverrPraks høyere enn andre aktiviteter de har. Praksisstedene har ikke opplevd deltagelsen som belastende. Studieprogrammene har merket veldig lite til gjennomføringen.
Påvirkning	Den viktigste påvirkningen har skjedd gjennom å vise at det er mulig å lage og drive en modell for tverrfaglig praksis for et ubegrenset antall studenter fra et ubegrenset antall studieprogram med veldig lav ressursbruk.
Spredning	Gjennom deltagelse på ulike møter, fora og konferanser nasjonalt og internasjonalt er det formidlet erfaringer fra TverrPraks. Det er opprettet en webside som forteller om modellen, som også brukes for å informere deltagerne. Den viktigste spredningen som skjer og vil skje i framtiden er likevel trolig gjennom den store gruppen studentene som har deltatt og som vil ta med seg erfaringen videre.
Økt læringsutbytte	TverrPraks er en aktivitet som ikke har vært tilbudt alle studenter på samme måte tidligere. Først og fremst er det erfaringen med å arbeide selvstendig sammen med studenter fra andre profesjoner som er forventet å bidra til økt læringsutbytte. Det er kun en liten andel av studentene som rapporterer at de ikke har oppnådd læringsutbytte for TverrPraks.

Historien

I forbindelse med arbeidet med fusjonen mellom NTNU, HiST, HiG og HiÅ ble det avholdt et seminar i november 2016 i regi av det da nye MH-fakultetet. Temaet var tverrprofesjonell samhandling (TPS), med presentasjon av erfaringer fra tidligere tverrfaglige utdanningsprosjekt (piloter som ikke gikk over i ordinær drift) og diskusjoner av veien framover. Det framkom et klart ønske om å arbeide med å få etablert utdanningstiltak hvor studentene fra ulike utdanninger samarbeidet i praksis. Professor Aslak Steinsbekk ved Institutt for Samfunnsmedisin og Sykepleie, som er initiativtaker og prosjektleder for TverrSam¹, laget et notat om en løsning for fullskala tverrfaglig praksis basert på geografisk nærhet. Idéen ble videreutviklet som en protokoll for et forskningsprosjekt og det ble sendt søknader til samarbeidsorganet (kvalitet og relevans i praksisstudier) og til MH-fakultetet (fusjonsPhD), men disse forskningssøknadene nådde ikke opp.

I forbindelse med at Rektor ved NTNU lyste ut midler til store prosjekter innenfor Innovativ utdanning, ble det sendt en søknad som fokuserte på det praktiske arbeidet med etablering av fullskala tverrfaglig praksis. Prosjektet fikk tilslag og hadde oppstart fra nyåret 2018, med en prosjektperiode som varte til 31.12.2020. Totalt budsjett var 6 MNOK, med en 50/50 fordeling

¹ TverrSam er et obligatorisk to-dagers undervisningsopplegg fokusert på tverrfaglig samhandling for alle 750 tredjeårsstudenter ved 9 ulike medisin, helse og sosialfagutdanninger ved NTNU Trondheim.

mellom egenfinansiering (i hovedsak arbeidsinnsats) og tilskudd fra Rektor. Det ble etablert en arbeidsgruppe med representanter fra alle de 12 profesjonsutdanningene innen helse- og sosialfag på NTNU og ansatt en koordinator, forsker Bjørn Rosén, på fulltid fra mars 2018.

Det har vært samlet informasjon om nasjonale og lokale føringer, tidligere prosjekt ved NTNU, prosjekt ved andre institusjoner i Norge og utlandet, og fra forskningslitteraturen. Det har også vært avholdt møter med ulike personer og miljø som er engasjert i eller vil kunne bli berørt av etableringen av TverrPraks. Arbeidsgruppen har hatt en pågående møteserie hvor ulike muligheter og valg har vært diskutert. Det har vært ulike synspunkt på flere tema underveis. Det som ble resultatet, er basert på den konsensus som ble oppnådd.

De involverte studieprogrammene har studenter ved alle NTNUs tre campuser, og alle var med i planleggingsfasen. Når det kom til avgjørelsen om å starte opp signaliserte campus Gjøvik og Ålesund sterkt at de ikke ønsket å være med av ulike grunner, bl.a. det faktum at de har færre studieprogram (hhv 3 og 2). Kort oppsummert ble situasjonen at TverrPraks kun har vært gjennomført og satt i drift ved NTNU Trondheim.

Hva skjer i TverrPraks?

Flytskjemaet under viser hovedaktivitetene i TverrPraks for de som er involvert. Selve gjennomføringen for studentenes del («Under») skjer en gang mellom september og mars, og tiltaksplanen, som er selve oppgaven studenten gjør, godkjennes fra den siste gruppen i mars («Etter»). Perioden «Før» strekker seg fra vårparten hvor avtale med praksisfeltet gjøres til påmeldingen åpner ved studiestart og studentene melder seg på.

Aktør	FØR		UNDER	ETTER
NTNU	Registrere tidspunkt	Åpne påmeld.	Følge opp	Godkjenne tiltaksplan
Praksis	Melde inn tidspunkt		Finne bruker Ta imot team	Motta tiltaksplan
Student		Melde seg på	Kartlegge Levere tiltaksplan	

Det ble utarbeidet en [animasjonsfilm](https://youtu.be/tBy9LAXfp_w) (3min, https://youtu.be/tBy9LAXfp_w) som beskriver hvordan TverrPraks gjennomføres når det skjer fysisk på et praksissted.

Kort oppsummert er hovedaktiviteten i TverrPraks at studentgrupper på 4-6 studenter (oftest 5) fra ulike profesjonsutdanninger på selvstendig grunnlag gjennomfører en tverrfaglig kartlegging av en pasient/bruker og lager forslag til en tiltaksplan. TverrPraks kan gjennomføres både digitalt og fysisk.

For NTNU tilsvarer dette nesten 1000 studenter fordelt på 200 grupper. Hver gruppe består av representanter fra profesjonsutdanninger fra følgende deltagende studieprogrammene: [Audiologi](#), [Barnevernspedagog](#), [Bioingeniør](#), [Ergoterapi](#), [Farmasi](#), [Fysioterapi](#), [Medisin](#), [Psykologi](#), [Radiografi](#), [Sosionom](#), [Sykepleie](#), [Vernepleie](#).

Instruksjonen til studentene er

1. Velg tidspunkt og sted for gjennomføring av kartleggingen innen 30. august (påmelding)
2. Se gjennom undervisningsmateriellet (les i hvert fall det som står i mappene, vedleggene er tillegg for de som vil vite mer)
3. Ha kontakt med de andre på gruppen din før kartleggingen for å gjøre avtaler mm.
4. Gjennomfør kartleggingen
5. Gi bruker / pasient mulighet til å besvare et kort spørreskjema som evaluerer møtet med dere
6. Skriv forslag til tiltaksplan som leveres praksisstedet samme/neste dag hvis dere får pasient/bruker gjennom et praksissted.
7. Svar på evalueringsskjema (link Skjema 1)
8. Lever inn rapport på Blackboard innen tre dager etter kartleggingen
9. Sjekk at rapporten er godkjent
10. Ferdig 😊

Web-basert påmeldingverktøy

Det var fra starten planlagt å lage et påmeldingsverktøy som sikret at studentene ble fordelt på grupper slik at det ikke var to studenter fra samme profesjon i samme gruppe. Fordi påmeldingsverktøyet måtte integreres med NTNUs systemer spesielt for å få til pålogging gjennom Feide og hente ut oppdatert informasjon om studenter fra FS (via NTNUs api TIA), var det en fordel hvis dette kunne gjøres av IT ved NTNU. MH fakultet har noen løsninger som de har utviklet internt, og det viste seg at de ved overingeniør Rune Standal kunne programmere løsningen for TverrPraks.

Funksjonaliteten til dataverktøyet er:

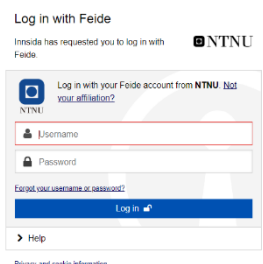
- Import av studentlister med navn, brukernavn og epostadresse fra FS.
- Innlogging med Feide-bruker.
- Oppsett av regler for gruppene med mulighet for tilpasning i antall studenter og studieprogram, tidspunkt for gjennomføring, og praktisk informasjon om praksisstedet.
- Påmeldingsside for studentene hvor de ser tidspunkt og steder for gjennomføring og selv velger når/hvor de vil gjennomføre.
- Automatisk «lukking» av grupper for en profesjon hvis en student fra den profesjonen har valgt gruppen. Sikrer at alle gruppen består av maksimalt antall ulike profesjoner.
- Oversikt over studenter som ikke har meldt seg på.
- Mulig å flytte studenter mellom grupper ved ønske om endringer.
- Eksportering av grupper og studenter til læringsplattform.
- Automatisk varsling til studenter og praksissted med påminnelse om at gjennomføringen skal skje.
- Tilpasset utsending av epost til studenter.

For å sikre at påmeldingsverktøyet inneholder oppdatert informasjon om studentene, og at endringer som pga. for eksempel permisjon ol ikke må gjøres manuelt, er kobling til FS nødvendig. Studiekonsulenter og andre som holder oversikt over studentene på eget studieprogram trenger dermed ikke å gjøre noe ekstra. Et kjerneelement i dataverktøyet er at det kan etablere grupper bestående av studenter fra ulike studieprogram. Det måtte derfor være mulig å angi hvilket studieprogram studentene tilhørte. For å få til dette importerer dataverktøyet studentlister gjennom emnekoder hvor TverrPraks er registrert som arbeidskrav. Informasjonen som blir hentet fra denne importen er studentenes navn, brukernavn, studentmail og tilhørende studieprogram. I verktøyet kan man få enkel oversikt over antall studenter representert ved hvert studieprogram og hvor mange som har meldt seg på en gruppe for gjennomføring som vist på skjermbildet under.

	Profesjon	Profid	Kode	Emner	Ant. studenter	Ant. studenter på gruppe
	Audiologi	1	HSGAUB	 HAUD3003_A	30	30
	Barnevern	3	HSGBVB	 BSA2500_1	0	156
	Bioingeniør	2	MTBIO	 HBIO3005_A	72	72
	Ergoterapi	4	HSGETB	 HERG3003_A	72	72

Fordi TverrPraks er obligatorisk, må det holdes oversikt over studentene som deltar. Det betyr at det må være en sikker identifisering av studentene. Dette er oppnådd ved at Feide brukes til pålogging. Feide påloggingen brukes også for å styre tilgang for de som bruker systemet administrativt slik at det er kontroll på hvem som for eksempel kan gjøre endringer i gruppene.

Det er en egen modul for å legge inn de nærmere 200 tidspunktene som er avtalt med praksisstedene og privatpersoner, samt opplysninger om sted og evt

tilleggsinformasjon som studentene trenger. Tidspunktene er spredt over hele studieåret for å sikre at studentene finner tidspunkt når de kan delta.

Når studentene logger seg inn får de en oversikt over alle tilgjengelige gjennomføringer med tilknyttet sted og tidspunkt for gjennomføring som de vist under. De kan også se hvilke studieprogram studenter som har meldt seg på tilhører. Hvis en student fra en profesjon har meldt seg på en gruppe, vil denne gruppen (tidspunkt) forsvinne fra oversikt til de andre studentene fra samme profesjon. Dette er kjernefunksjonen som både gir studentene frihet til å velge det som passer og sikrer fordeling av ulike profesjoner på ulike grupper.

	Sted	ID	Dato og tid	Antall påmeldte	Status
Meld meg på	Eksempelvisning	191	onsdag 1. august 2018 kl. 10:00	0	0 Audiograf 0 Farmasi 0 Radiograf 0 Barnevern 0 Fysioterapi 0 Sosialt arbeid 0 Bioingeniør 0 Medisin 0 Sykepleie 0 Ergoterapi 0 Psykologi 0 Vernepleie
Meld meg på	Avd. Østmarka	190	onsdag 1. august 2018 kl. 12:00	0	0 Audiograf 0 Farmasi 0 Radiograf 0 Barnevern 0 Fysioterapi 0 Sosialt arbeid 0 Bioingeniør 0 Medisin 0 Sykepleie 0 Ergoterapi 0 Psykologi 0 Vernepleie
Meld meg på	Divisjon for psykisk helsevern	195	torsdag 2. august 2018 kl. 10:00	0	0 Audiograf 0 Farmasi 0 Radiograf 0 Barnevern 0 Fysioterapi 0 Sosialt arbeid 0 Bioingeniør 0 Medisin 0 Sykepleie 0 Ergoterapi 0 Psykologi 0 Vernepleie
Meld meg på	Divisjon for psykisk helsevern	196	fredag 3. august 2018 kl. 11:00	0	0 Audiograf 0 Farmasi 0 Radiograf 0 Barnevern 0 Fysioterapi 0 Sosialt arbeid 0 Bioingeniør 0 Medisin 0 Sykepleie 0 Ergoterapi 0 Psykologi 0 Vernepleie

Når en student har meldt seg på, kommer en bekreftelse på dette. Bekreftelsessiden, som vist under, er også den siden hvor studentene kan gå inn og se de praktiske detaljene om den gruppen studenten er med i. Kontaktinformasjon til de andre gruppemedlemmene er ikke tilgjengelig før påmeldingsperioden er over fordi det er mulig å gjøre endringer til den er ferdig. Når påmeldingsperioden er ferdig, eksporteres opplysningene over i læringsportalen (Blackboard) slik at studentene kun trenger å forholde seg til denne etter at påmeldingen er ferdig. I læringsportalen kan studentene samarbeide, dele dokumenter, og levere inn den ferdige arbeidsoppgaven.

Språk ▾

TverrPraks ver. 0.7.

Velkommen til Tverrpraks gruppevelger

Oversikt etter påmelding

Du er registrert med følgende tilhørighet

- Profesjon:
  - SPBSP - Sykepleie
- Emne:

Dersom dette ikke stemmer:

- Sjekk at du har betalt semesteravgift.
- I eventuelt kontakt med: tverrpraks-hjelp@medisin.ntnu.no 12345678

Du er påmeldt følgende gruppe

<p>Oppmøte 2018-08-02 10:00:00 ved Divisjon for psykisk helsevern i Trondheim</p> <p>Adresse Brøsetveien 100</p> <p>Kontaktperson Devi Jean deje@mail.no 55552222</p> <p>Viktig informasjon Studentene skal gå inn den grå døren. Må komme samlet og ha synlig studentidentifikasjon</p>	<p>Profesjoner på gruppen</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>0 Audiograf</td> <td>0 Barnevern</td> <td>0 Bioingeniør</td> <td>0 Ergoterapi</td> </tr> <tr> <td>0 Farmasi</td> <td>0 Fysioterapi</td> <td>0 Medisin</td> <td>0 Psykologi</td> </tr> <tr> <td>0 Radiograf</td> <td>0 Sosialt arbeid</td> <td>1 Sykepleie</td> <td>0 Vernepleie</td> </tr> </table>	0 Audiograf	0 Barnevern	0 Bioingeniør	0 Ergoterapi	0 Farmasi	0 Fysioterapi	0 Medisin	0 Psykologi	0 Radiograf	0 Sosialt arbeid	1 Sykepleie	0 Vernepleie
0 Audiograf	0 Barnevern	0 Bioingeniør	0 Ergoterapi										
0 Farmasi	0 Fysioterapi	0 Medisin	0 Psykologi										
0 Radiograf	0 Sosialt arbeid	1 Sykepleie	0 Vernepleie										

Meld meg av denne gruppen

Når påmeldingsperioden er ferdig, eksporteres opplysningene over i læringsportalen (Blackboard) slik at studentene kun trenger å forholde seg til denne etter at påmeldingen er ferdig. I læringsportalen kan studentene samarbeide, dele dokumenter, og levere inn den ferdige arbeidsoppgaven.

Administratorer i påmeldingsverktøyet kan til enhver tid flytte medlemmer av gruppene og endre tidspunkt hvis nødvendig. I slike tilfeller vil alltid studentene få beskjed. Studiekonsulenter har tilgang til å se studentenes påmeldingsstatus. Dette blir brukt for at de kan følge opp at alle er påmeldt og ha oversikt over når de skal gjennomføre.

Faglærere ved studieprogrammene har ansvar for vurdering av oppgaver tilsvarende prosentdel av studenter fra deres studieprogram. Dette gjøres i læringsportalen slik at det gjøres i samme system som alle andre emner. På slutten av studieåret går studiekonsulenter inn og registrerer arbeidskravet som godkjent / ikke godkjent i FS.

En funksjon som har vært nyttig er muligheten til å sende ut beskjeder via epost til alle studentene som skal delta, eventuelt de som ikke har meldt seg på en gjennomføring. Påmeldingsverktøyet kan sende ut egenvalgte meldinger ved noen få tastetrykk hvor avsenderen er fellesmailen til TverrPraks.

Praktisk om gjennomføringen

Før møtet med pasient/bruker forbereder studentgruppen hvordan de skal gjennomføre møtet og arbeidet med skriving av tiltaksplan. Sentralt i denne forberedelsen er å få oversikt over hverandres kompetanse, og hvordan de skal samarbeide om arbeidsoppgavene. Studenten har tilgjengelig læringsmaterieell som omhandler:

Bilde 1. Studenter forbereder seg før møte med en bruker/pasient.

1. «Hva er viktig for deg?». Det som er viktig i pasientens/brukerens liv er den felles målsettingen for det tverrfaglige samarbeidet.
2. Arbeide i team. Dere må sammen bidra til et godt teamarbeid, og da må alle kjenne til prinsippene for dette.
3. Tverrfaglig kartlegging. Alle skal få nok informasjon til å kunne foreslå tiltak, samtidig som pasient/bruker ivaretas.
4. Tiltaksplan. En beskrivelse av kartleggingen og de tiltak dere vil foreslå.

Bilde 2. En ansatt ved et praksissted informerer studentgruppen om hva de jobber med ved avdelingen.

Studentene skal ta utgangspunkt i hva som er viktig for pasient/bruker nå, og bruke den informasjonen han/hun selv gir. De skal derfor, og av praktiske grunner, ikke ha tilgang til journal el. De som gjennomfører ved et praksissted, får evt. informasjon om vedkommende av en ansatt. I tillegg er de ansatte oppfordret til å fortelle om

praksisstedet og hva de gjør.

Det er de ansatte ved praksisstedet som avgjør hvilken bruker/pasient som er egnet til å delta. Fordi studentene vil kunne møte alle typer pasienter/brukere når de starter å arbeide etter endt utdanning, vil de aller fleste pasienter/brukere med store og sammensatte behov som kan ha behov for tverrfaglig innsats i utgangspunktet være egnet. Det inkludere også personer som ikke kan kommunisere verbalt eller har vansker med å gjøre seg forstått, så lenge det er en som kjenner vedkommende til stede under kartleggingen. Det må uansett tas hensyn til om pasienten/brukeren vil være villig til å snakke med studentene. Studenten skal ha på seg vanlige klær. Dette ble bestemt etter avtale med representanter fra praksisfeltet, og begrunnelsen er at det klart skal framgå at de er studenter «utenifra» og ikke en del av de som arbeider ved praksisstedet.

Med digital gjennomføring menes både videokonsultasjon og telefon. Video er anbefalt hvis det er greit for pasient/bruker og lar seg ordne rent praktisk. Et digitalt videomøte forutsetter at pasienten har tilgang til en PC med kamera i et egnet lokale. Selve møtet kan settes opp av praksisstedet hvis

de har mulighet til det, eller studenten kan gjøre det og sende lenke til praksisstedet/tjenestemottakeren. Studentene har gjennom NTNU tilgang til digitale løsninger som kan brukes sikkert (videokonsultasjoner uten opptak med løsninger som Skype for business, Teams og Zoom).

I møtet med pasient/bruker skal studentene ta utgangspunkt i spørsmålet «Hva er viktig for deg?». Når de lager forslag til tiltaksplan skal denne bygge opp under det som er viktig for pasient/bruker. Dette vil derfor være fokus i samtalen og suppleres med spørsmål som omhandler den biopsykososiale situasjon og pågående tiltak.

Bilde 3. En studentgruppe kartlegger en bruker/pasient.

Basert på kartleggingen skal studentene skrive et forslag til en tiltaksplan som praksisstedet får samme dag eller dagen etter. De har fått en mal for hva tiltaksplanen skal inneholde som også er grunnlag for tema til kartleggingssamtalen. Studentene er informert om at dette er en læringsaktivitet og de ikke skal love pasient/bruker noe. For å unngå misforståelser får pasient/bruker innsyn av tiltaksplanen i regi av en ansatt på praksisstedet om det ønskes. Praksisstedet velger selv hva de gjør med tiltaksplanen som leveres. Noen avdelinger har gjort avtale med studentgrupper om å presentere arbeidet og diskutere forslagene. Andre har gjennomgått tiltakene på interne møter og sett om det er noe de kan bygge videre på.

Avslutningsvis skriver studentgruppen en evaluering av samarbeidet (hva fungerte og hva kunne vært gjort annerledes) og leverer inn denne sammen med den aidentifiserte tiltaksplanen i læringsportalen. Arbeidet vurderes til godkjent/ikke godkjent av en fagansatt ved ett av de involverte studieprogrammene. Kriterium for godkjent forslag til tiltaksplan er at det er en ryddig framstilling av de vurderinger og refleksjoner som er gjort, med synlige tegn til tverrfaglig samarbeid. Dette skal sikre at studentene har gjort et godt faglig arbeid, uten at man vurderer de ulike studentenes / profesjonenes bidrag. Grunner for Ikke godkjent er at det er vanskelig å forstå hva som er skrevet eller at det er tydelig at studentene ikke har forstått eller gjort det de skal gjøre.

Digital gjennomføring studieåret 2020/21

I forbindelse med Covid-19 pandemien våren 2020 startet diskusjonen om konsekvenser for gjennomføring av TverrPraks, Status tidlig på våren var at avtaler var inngått med praksisfeltet om tidspunkt for når studentene skulle ha fysiske møter med tjenestemottakere. Alternative planer ble lagt, fra fysisk gjennomføring under ulike smittevern hensyn via heldigital gjennomføring til avlysning. Størst usikkerhet var knyttet til om det var mulig å la studenter fra ulike utdanninger og dermed ulike kohorter være sammen på praksissteder, og om praksisstedene hadde mulighet for digital gjennomføring. På møte i styringsgruppen i slutten av juni 2020 ble det gitt klare signaler på at det var ønskelig at prosjektet jobbet mot å få til en digital gjennomføring og at en eventuell avlysning bør være siste alternativ. Det ble argumentert med at det å samarbeide digitalt er en nødvendig kompetanse, både i en situasjon som under Covid-19 pandemien og at digital avstandsoppfølging vil bli mer aktuelt framover. Videre at digitale verktøy har blitt en større del av hverdagen for helsetjenester, utdanningsinstitusjoner og tjenestemottakere. Representant fra brukerutvalget HMN-RHF meddelte at tjenestemottakere som har benyttet seg av digital

kommunikasjon med helse- og sosialpersonell har vært fornøyde med dette ettersom de kan opprette kontakt uten å utsettes for smitterisiko.

Forutsetningen for digital gjennomføring var at studentene kunne møte pasientene digitalt. Det ble sendt ut forespørsel til samarbeidspartnere ved St. Olavs hospital og Trondheim kommune for å avklare hvordan et digitalt møte med pasienter og brukere kan gjennomføres ved de ulike avdelingene. Responsen generelt var veldig positiv. Noen kom med konkrete tilbakemeldinger på hvordan man kan løse dette på en god måte, mens andre ikke hadde løsninger på plass for at pasient/bruker kunne delta digitalt. Ett eksempel var mangel på utstyr (PC med kamera, mikrofon og/eller program for digitale møter) som pasienten selv kunne bruke. Konsekvensen var usikkerhet om alle de praksisstedene det var inngått avtale med kunne delta.

Delvis på grunn av dette, men også for å teste ut en ny modell for rekruttering av brukere/pasienter ble det bestemt å forsøke å rekruttere disse også via brukerorganisasjoner. Det ble sendt en henvendelse til brukerorganisasjoner i området med forespørsel om de kunne videresende følgende henvendelse fra TverrPraks til sine medlemmer:

Til medlemmer av bruker-/pasientorganisasjoner

Vil du bidra i utdanningen til studenter innen helse og sosialfag ved NTNU? Vi trenger kvinner og menn i alle aldre som kan bruke 1 time på å snakke med studenter slik at de kan trene på tverrfaglig samarbeid i en realistisk setting (TverrPraks). Dette er en viktig læringsaktivitet på veien til å bli dyktige profesjonsutøvere.

Hvis dette er noe du kan være med på, ønsker NTNU å høre fra deg!

NTNU søker personer som kan snakke med en gruppe på ca. 5 studenter, enten fysisk eller via video/telefon. Studentene har i oppgave å lage en tverrfaglig plan med forslag til tiltak som de leverer inn til bedømming av en faglærer. For å lage en slik plan, vil de spørre om hva som er viktig for deg og hvordan bl.a. helsen din virker inn på dette. Derfor søkes det først og fremst etter personer som har hatt plager over tid og som har bruk for ulike helse- og sosialtjenester. Studenten har fått beskjed om at de kan bruke ca. 1 time til samtalen, men du bestemmer selv hvor lenge du vil snakke med dem.

Om du kunne tenke deg å delta, gå inn på <https://nettskjema.no/a/155689> eller send en e-post til tverrpraks@mh.ntnu.no. Hvis du sender e-post, oppgi 1) navn, 2) telefon, 3) om du kan møte 1, 2 eller 3 studentgrupper, og 4) hvilke tidspunkt som passer deg best (mellom september og mars, oppgi ønsket dag og klokkeslett).

Du finner mer informasjon på www.tverrpraks.no

Responsen var så god, at det ble bestemt å bare bruke de praksisstedene som hadde svart at de hadde på plass muligheter for digitale møter, og la resten av studentene møte de brukere/pasienter (“privatpersoner”) som hadde meldt seg frivillig. Totalt var dette ca. 30 personer, og de har stått for ca. 1/3 av gjennomføringene i 2020/21. Tabellen under viser hvordan de studentene som gjennomførte TverrPraks ved å snakke med en bruker/pasient på et praksissted eller direkte med en privatperson skåret på en skala fra 1 til 10 hvor 5 er hva de forventet.

Spørsmål	Privatperson	Praksissted
Hva synes du om TverrPraks alt i alt?	6.0	6.3
Har du lært noe nytt om tverrfaglig samhandling?	5.8	6.3
Har du lært noe nytt om andre profesjoner?	5.9	6.2

Pasienten/brukeren egnethet for den tverrfaglige kartleggingen	7.3	7.2
Lage forslag til tiltaksplan	7.2	7.4
Mulighet til få med tiltak som jeg mente var relevante i tiltaksplanen	7.7	8.0

Det var forventet at den digitale løsningen, og å ha med privatpersoner, kunne gi situasjoner hvor som hindret gjennomføring på avtalt tidspunkt. Grunnen til at dette er utfordrende, er at studentene fra de ulike utdanningene hadde meldt seg på TverrPraks på de tidspunkt som passet dem. Hvis de ikke fikk gjennomført da, var det mest sannsynlig utfordrende for den samme gruppen studenter å finne tidspunkt som passet alle. Det man så for seg var at det skjedde ting på praksisstedene spesielt pga ekstrabelastningen med Covid-19 som gjorde at de ikke fikk organisert gjennomføringen. Videre var erfaringen fra tidligere at praksisstedene noen ganger måtte finne en "reserve" for den pasient/bruker som skulle delta. Dette ville ikke være mulig for en privatperson å gjøre hvis han/hun ble for eksempel syk eller likevel ikke kunne på et tidspunkt som var avtalt et stykke fram i tid. Det var altså behov for en løsning hvor noe slikt skjedde like før, eller under, dagen for møtet mellom studentteam og pasient/bruker. Løsningen som ble valgt var å ha et utvalg av papircase som de studentteamene som ble berørt fikk tilsendt når de tok kontakt pga. at de ikke fikk gjennomført.

Organisering av prosjektet og TverrPraks

Det ble etablert en **arbeidsgruppe** bestående av faglige og administrative ansatte fra alle de 12 profesjonsutdanningene innen helse- og sosialfag på NTNU (fra alle campuser). Denne gruppen har møte ca. 4 ganger per år og er der bestemmelser om gjennomføring mm tas.

For å bistå med forankring i utdanningene og blant samarbeidspartnerne (helseinstitusjoner og brukergrupper) ble det opprettet en **styringsgruppe** som også var med i strategiske avgjørelser for prosjektet. Denne består av prodekaner for utdanning ved de tre involverte fakultetene, fagdirektør i helse Møre og Romsdal, kommunalsjef ved helse og omsorg Gjøvik, avdelingsdirektør tjenesteavdelingen NAV Trøndelag, leder ved regionalt brukerutvalg for Helse Midt-Norge RHF, og tre studentrepresentanter tilknyttet hvert involverte fakultet.

For å sikre at opplegget var bærekraftig for alle involverte, ble det satt sammen to **detaljeringsgrupper** med representanter fra praksisfeltet, St. Olavs hospital og Trondheim kommune, som deltok på møter hvor tilpasninger ble drøftet.

Prosjektledelsen sørget for fremdrift i prosjektet og var ledd mellom de ulike gruppene. Denne besto av prosjektleder, koordinator i 100% stilling og felles studiekonsulent i 10% stilling.

En viktig forutsetning for arbeidet var å utvikle en bærekraftig modell. Kort oppsummert vil videre drift av TverrPraks (12 studieprogram, 900 studenter) avhenge av følgende ressursinnsats:

- En 10% studieadministrativ ressurs.
- Leder som tilrettelegger overordnet og bistår i gjennomføring.

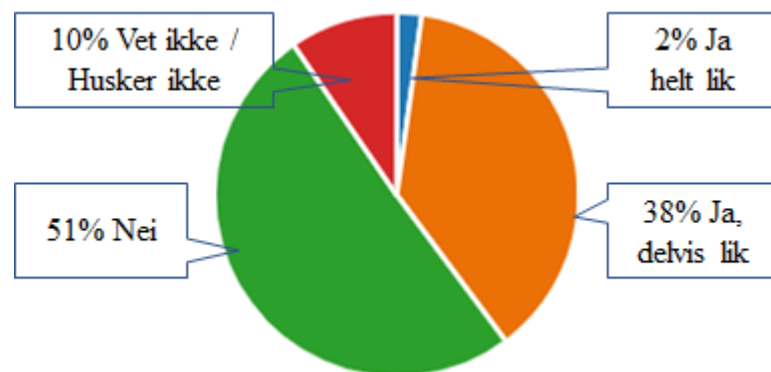

- Deltagelse i arbeidsgruppe for ansatte fra hvert deltagende studieprogram for ledelse av arbeidet, med ca. 4 møter i året.
- Bedømming av innleverte oppgaver, med fem studenter i hver gruppe tilsvarer dette at antallet oppgaver som hvert studieprogram må bedømme er en femtedel av antallet studenter.
- Vedlikehold av det web-basert verktøyet.
- Ansatte praksisfeltet som finner pasient/bruker og tar imot studentene og privatpersoner som stiller opp for å bli intervjuet av studentene.

Evaluering

Det har vært evaluering med spørreskjema og intervju av alle deltagergruppene. Generelt gis det veldig god tilbakemelding. Studentene besvarer individuelt to ulike spørreskjema, ett om evaluering av TverrPraks (4/5 svart) og ett validert spørreskjema kalt ICCAS (Interprofessional Collaborative Competencies Attainment Survey) som også inngår i en nasjonal undersøkelse av tverrprofesjonell læring (3/5 svart).

Nesten alle studentene oppgir at de ikke har hatt noen læringsaktivitet som er helt lik TverrPraks, men nesten halvparten har hatt noe som er delvis likt. Hva dette er, er det ikke samlet inn data på.

Når det gjelder de spesifikke områdene, gir studentene samlet sett en god skår til alle deler av TverrPraks. Studentene er minst fornøyd med informasjonen de får på forhånd. De er mest fornøyde med hvordan de selv håndterer pasient/bruker. De skårer også høyt på at deres egne bidrag i det tverrfaglige samarbeidet blir med. Tabellen under viser studentenes overordnede vurdering av TverrPraks på en skala fra 1-10, hvor 5 er som forventet og 10 er best vært med på. Spørsmålene etter de tre første spørsmålene som handler om studentenes overordnede vurdering, er sortert etter skåre. Videre viser kolonnen til høyre om det er endring mellom skårene i 1019/20 (fysisk gjennomføring) og 2020/21 (digital gjennomføring).

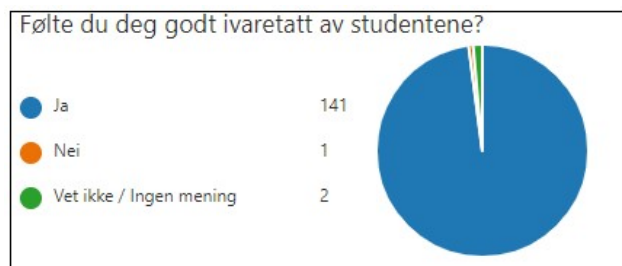
Studentenes vurdering (1=verste, 10=beste, 5=som forventet)	2019/2020	2020/2021
Hva synes du om TverrPraks alt i alt?	6,1	6,2 ▲
Har du lært noe nytt om tverrfaglig samhandling?	5,7	6,1 ▲
Har du lært noe nytt om andre profesjoner?	6,0	6,1 ▲
Hvordan gruppen ivaretok pasient/bruker (etisk, menneskelig)	9,0	8,7 ▼
Mulighet til få med tiltak som jeg mente var relevante i tiltaksplanen	7,8	7,9 ▲

Reise til praksisstedet	7,7	5,9	▼
Den tverrfaglige kartleggingen (samtalen med pasient/bruker)	7,4	7,3	▼
Lage forslag til tiltaksplan	7,1	7,3	▲
Pasienten/brukeren egnethet for den tverrfaglige kartleggingen	7,0	7,3	▲
Kontakten med gruppen før kartleggingen	6,8	6,7	▼
Mottakelsen på praksisstedet	6,8	6,5	▼
System for påmelding	6,7	6,6	▼
Relevansen for meg av spørsmålene pasient/bruker ble stilt	6,7	6,9	▲
Informasjon på Blackboard	6,3	6,2	▼
Informasjon fra ansatte om praksisstedet når dere kom dit/var der	5,8	5,4	▼
Informasjon fra ansatte om pasienten / brukeren før kartleggingen	5,2	4,4	▼
Informasjon på forhånd	5,0	5,0	-

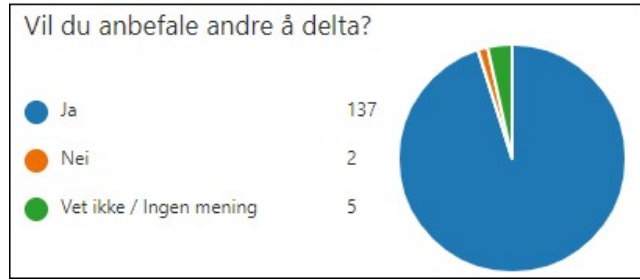
ICCAS (Interprofessional Collaborative Competencies Attainment Survey) måler hva studentene selvrappporter om egen tverrfaglige kompetanse på 20 ulike områder før og etter å ha deltatt på TverrPraks. Høyere skåre betyr større tiltro til hva de er i stand til etter å ha deltatt på TverrPraks. Studentene vurderer at de har blitt bedre på alle de 20 områdene. Den samlede endringen tilsvarer en effektstørrelse på 0.60 som er mellom moderat og sterk, noe som er bra for utdanningstiltak.

Studieprogram	Antall	Effektstørrelse
Audiograf	16	0,50
Barnevern	33	0,63
Bioingeniør	22	0,67
Ergoterapi	24	0,83
Farmasi	17	0,94
Fysioterapi	30	0,74
Medisin	57	0,33
Radiograf	20	0,45
Sosionom	46	0,53
Sykepleie	95	0,76
Vernepleie	49	0,89
Total	410	0,60

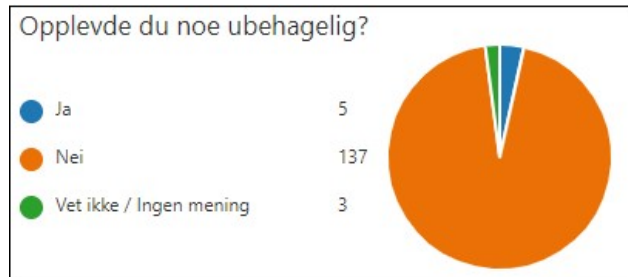
Alle brukere/pasienter som deltar, blir bedt om å fylle ut et kort spørreskjema om deltakelse i TverrPraks. Dette omhandler deres opplevelse tilknyttet møtet med studentgruppen med mulighet til å legge igjen en kommentar. Besvarelsen er anonym, men blitt evaluert fortløpende for å sikre at de er godt ivaretatt som deltakere i læringsaktiviteten.

Inntrykket er at de som møter studentgruppene er godt ivaretatt. Noen få besvarelser har vært i negativ retning, men etter nærmere undersøkelse av datamaterialet virker de ikke å samsvare med vedlagt kommentar eller besvarelsen på de andre spørsmålene.

I kommentarfeltet viser flere til nødvendigheten av denne måten å arbeid på og roser studentenes medmenneskelighet og dyktighet. Det oppleves også som flere innser verdien i sin deltakelse og er glade for å kunne bidra i studentenes utdanning.

«Koselige studenter, med gode og innholdsrike spørsmål <3 Velkommen tilbake.»

«Synes dette er et kjempefint tema studentene skal igjennom, for ofte er det et større helhetsbilde enn kun det som kan fikses hos fastlegen eller psykologen osv. Spesialisthelsetjenesten har mye å lære med å jobbe på tvers av profesjonene 😊»

Overføringsverdi

Selve modellen for gjennomføring av TverrPraks er uavhengig av den settingen den ble utviklet i, helse- og sosialfag. Den er derfor overførbare til alle utdanninger hvor studenter fra ulike studieprogram sammen skal ha en aktivitet i praksisfeltet og hvor det kan etableres et samarbeid med praksisfeltet om dette. Det er noen forutsetninger og erfaringer som de som vil bruke modellen kan vurdere:

Aktiviteten på praksisfeltet må være begrenset for at den skal kunne gjennomføres uten at timeplanen for studieprogrammene endres. Dvs. at omfanget må være slik at det den enkelte student kan passe den inn i sin egen timeplan. For å få større omfang, er det da bedre at aktiviteten gjentas flere ganger, enn at den enkelte aktiviteten utvides i tid.

Gjennomføringen må fordeles over relativt lang tid for at det skal passe alle studenter, for TverrPraks fra september til mars. Grunnen er at et studieprogram kan ha aktiviteter som praksis, eksamensavvikling ol over lengre perioder og til ulike tidspunkt. Er det en kortere gjennomføringsperiode, øker sjansen for at studentene ikke finner tidspunkt som det passer å delta på.

Ha åpning for påmelding i starten på studieåret, selv om studentene for eksempel ikke har timeplanen sin for vårsemesteret. Erfaringen er likevel at det blir relativt få endringer senere. Påmelding ved start på studieåret gir oversikt og stabilitet i gjennomføring som langt oppveier for arbeidet med endringer. Det er åpnet for endringer like for jul for de som er påmeldt i vårsemesteret, med dette fører heller ikke til store endringer.

For å fungere og sikre at studenter fra ulike studieprogram treffes, må slike store tverrfaglig utdanningstiltak må være obligatoriske arbeidskrav. Man må vite antalle tidspunkt for gjennomføring som trengs, forpliktelsen til å delta når gjennomføringen skjer må være klar, og det letter kommunikasjonen med studenten.

På det praktiske området, har det vis seg å være en fordel med en sentral organisering. Det viktigste er det web-baserte påmeldingsverktøyet hvor oversikt over alle gjennomføringer og studenter finnes. Videre det å ha en felles administrativ ressurs som står for den daglige driften. For TverrPraks er dette kun en 10% stilling for en studiekonsulent.

Støtteapparat - prosjektgjennomføring

TverrPraks omfatter 12 utdanninger ved 3 fakultet. Organisatorisk var prosjektet lagt til Fakultet for Medisin og Helsevitenskap (MH-fakultet) som har de fleste utdanningene. Prosjektleder og ansatt koordinator var ansatt ved Institutt for Samfunnsmedisin og Sykepleie. Prosjektet hadde en person utpekt av MH-fakultet for å følge opp fra deres side. Dette ble løst ved ett par møter i året. I tillegg inviterte NTNU til to møter i semesteret hvor dette og andre prosjekter som hadde fått støtte fra NTNU Toppundervisning deltok sammen med bl.a. prorektor for utdanning. Dette var en veldig hensiktsmessig måte å organisere oppfølgingen på, da det ble en mer kontinuerlig oppfølging med mulighet for å gi innspill og forklare. Dette er en klart bedre oppfølging enn for eksempel å levere en skriftlig framdriftsrapport en gang i året, og bør videreføres. Oppfølging av økonomi ble gjort av NTNU sentralt og fungerte uten problemer. Det var behov for avklaring av hvordan egeninnsats skulle rapporteres når dette var fordelt på så mange fakultet og institutt. Løsningen ble en beregning av sjablonmessig vurdering av egeninnsats som ble en ubyråkratisk måte å løse dette på.

Økonomi

Det var budsjetterte med tre store utgiftsposter; Personalkostander for NTNU ansatte involvert (egeninnsats), Personalkostnader for en ny midlertidig stilling som koordinator i 100% stilling i 3 år og programmering av det web-baserte dataverktøyet for påmelding og administrasjon. Programmeringen ente opp med å bli gjort av en IT ansatt ved MH-fakultet, og kostnadene til dette ble mye mindre enn budsjettert (som tok høyde for behov for at dette måtte gjøres eksternt av et programmeringsfirma). Nivået på egeninnsats var omtrent som budsjettert. Kostnad til koordinator ble noe mindre enn budsjettert fordi koordinator slutte etter 2,5 år og gikk da over til å gjøre noe timebasert arbeid det siste halvåret.

Ut over det har det vært kostnader til deltagelse på noen møter og konferanser, og til innkjøp av noen nettbrett som praksisstedene låner for å gjennomføre TverrPraks digitalt.

Flytskjema / arbeidsprosess for gjennomføring av TverrPraks

